STOCKHOLMS ENSKILDA BANK
AKTIEBOLAG

GRUNDAD 1856

Fonder 110.000.000 kronor

Försvarsutgifternas minskning

föreslås i en redaktionell artikel i nr 4 av tidskriften

TIDEN

som betraktar OB:s inlaga till försvarsutredningen såsom en felbedömning.

Bland övriga artiklar märkas: Jörgen Westerståhl: Synpunkter på socialdemokratiska partiets ställning; Åke Meyerson: Färgreproduktioner och skräckkonst; Nils Kellgren: Årets avtalsrörelser.

Socialminister Gustav Möller fortsätter sin socialpolitiska översikt under rubriken Kan trygghet skapas?

Prenumerationspris helt år, 10 nr, 8:— kr. Lösnummer 1:— kr.

Tiden

Riksdagssammanträden.

Tisdagen den 29 april 1947.

Första Kammaren kl. 11 f. m.
Andra Kammaren kl. 11 f. m.
Statsutsk. in pleno kl. 9.30 f. m. Obs. tiden.
Statsutsk. 1:a avd. omedelb. efter slutat utskottsplenum.
F. K. 1 tf. utsk. kl. 9.30 f. m.
F. K. 2 tf. utsk. kl. 10 f. m.

(Annons.)

Pengarna på banken och överrocken till kem. tvätt hos Saltsjöbadstvätten. Ring namnanrop "Saltsjöbadstvätten".

D·N
29/4 1947

Italiensk politik

Den partipolitiska och parlamentariska situationen i Italien företer stora likheter med Frankrike. De tre stora partierna, katolikerna, socialisterna (sedan några månader uppdelade på två riktningar) och kommunisterna, har tillsammans omkring fyttio procent av rösterna och mandaten. Återstoden tillkommer huvudsakligen småpartier av liberal och konservativ färg, rester av de politiska rörelser som före fascismen ägde majoriteten; åtminstone ett parti (qualunque) misstänkes för fascistiska tendenser. Till skillnad från Frankrike har det social-liberalt präglade katolska partiet avgjort starkare ställning än dina medtävlare; det representerar nära fyrtio procent av folket, medan socialister och kommunister vardera har bakom sig omkring tjugu procent av väljarna.

De tre stora partierna samverkar i regeringen, men det är här snarare fråga om en ömsesidig bevakningstjänst än om en verklig koalition. Maktpolitiska strävanden på lång sikt, icke dagens politiska problem, trycker sin prägel på italiensk politik. Väsentligen beror detta, här som i en rad andra länder, på det kommunistiska partiets ställning och inriktning. Kommunisterna deklarerar sin anslutning till demokratin och sitt avståndstagande från diktaturen, men samtidigt betecknar de den ryska diktaturen som världens mest fulländade demokrati. Komna till makten skulle de, därpå tvivlar knappast ens deras socialistiska allierade, etablera en auktoritär regim efter rysk mönster. Det parlamentariska systemet upprätthålles alltså genom samverkan med ett parti som antas verka för parlamentarismens undergrävande.

Varpå beror detta? Varför samarbetar partier på vilkas demokratiska sinnelag man icke kan tvivla med diktatursträvet till vänster? Den mest påtagliga och kanske mest väsentliga orsaken är att man här, liksom i Frankrike, inte anser sig kunna regera mot kommunisterna, därför att dessa behärskar fackföreningarna. Så gott som genomgående har kommunisterna majoritet i dessa, minoriteten (25—40 procent) utgörs till större delen av socialister, till en mindre del av anhängare av det katolska partiet. En regering som saknar kommunistiskt stöd riskerar strejker, sabotage och oroligheter i en omfattning som kan lamslå det återuppbyggnadsarbetet vid sidan av politiken vilket är förutsättningen för en mera stabil politisk situation. Härtill kommer att socialisterna genom att allierа sig enbart åt höger löper fara att förlora sitt redan starkt försvagade fäste inom arbetarklassen. Och på katolskt håll är man rädd för att en brytning med de båda radikala partierna skulle leda till en så hård och allmän inrikespolitisk konflikt att antingen en ny fascism eller, troligare, en av socialismen förstärkt kommunism tar hem spelet. Förhoppningar hyses också både bland katoliker och socialister på en successiv sinnesändring inom kommunismen; man räknar på att kommunisterna skall bli verkliga demokrater, om deras maktbegär till en del tillfredsställes inom den härskande regimens ram och om de under en längre tid får vänja sig vid att arbeta med folkstyrelsens metoder. Allt detta har den underliga konsekvensen att katoliker och kommunister sitter i samma regering samtidigt som de ursinnigt bekämpar varandra i den offentliga agitationen. På vissa punkter underlättas samverkan av att kommunismen i så hög grad bestämmes av taktiska hänsyn. Senast kom detta till uttryck i att kommunisterna jämte katolikerna — mot socialisternas röster — genomdrev att det av fascismen avslutade fördraget med Vatikanen upptogs i den nya författningen.

Lägets osäkerhet och svårighet beror icke blott på inrikespolitiska faktorer. I ett Italien som vore helt obroende av andra stater skulle läran från kommunistiskt håll vara relativt ringa; ingen väntar sig att kommunismen skall erövra majoriteten vid ett fritt val. I ett Italien åter som utrikespolitiskt sett vore helt hänvisat till den europeiska kontinenten skulle läran för ett kommunistiskt maktövertagande bli överhängande. Kommunismen, som genom sin hållning i Triestefrågan visat sin undfallenhet mot Ryssland, kunde väntas med rysk hjälp upprätta en totalitär regim, inför vilken massan av det italienska folket sannolikt skulle böja sig lika beredvilligt som för tjugufem år sedan inför fascismen. Ytterst är därför den italienska demokratin beroende av de anglosachsiska stormakternas potentiella stöd. En utveckling till kommunistisk diktatur skulle trots detta kunna tänkas, om det kommunistiska partiet blir det starkaste och av detta skäl skulle erhålla nyckelpositerna i en samlingsregering. Men en sådan regeringsbildning skulle åtminstone för det katolska partiet innebära en osannolik självuppgivelse.

Den koncentration på möjligheterna att taktiskt utnyttja situationen som av dessa skäl inom alla partier gör sig starkt gällande hindrar ingrepp till lösning av dagens svårigheter. Prisfallet fortsätter, de arbetslösa räknas i miljoner samtidigt som arbete mer än någonsin är nödvändigt, nöd råder inom väldiga folkgrupper. I centrala frågor visar det sig omöjligt att nå fram till acceptabla kompromisser; vart och ett av de stora partierna kan skjuta ansvaret på de andra i sina försök att bygga upp goda positioner för framtida val. Faran ligger i att en förlängning och skärpning av krisen skall leda till en ännu hårdare maktkamp, i sin tur utmynnande i en diktatur. Förhoppningarna knyts till det återuppbyggnadsarbete som trots allt fortgår, till möjligheten av att en ansträngd intridande ekonomisk förbättring skall dämpa de politiska lidelserna och åstadkomma den samling mot centern som kan säkerställa demokratin.

Den danska högern har förlorat sin ledare,

Christmas Möller, som trätt tillbaka med förklaringen att detta är enda sättet att återställa förtroendet för den konservativa ledningen. Det är möjligt att han har rätt. Han har själv varit mycket litet konservativ. På flera väsentliga punkter skiljer sig hans tillkännagivna åsikt från en stark opinion inom konservativa kretsar — inte bara i Sydslesvigfrågan, där han bestämt vänt sig mot revisionistpropagandan — och hans ovanliga "förlighet", hans mottaglighet för nya intryck har bland meningsfränder väckt farhågor för vad han skulle hitta på härnäst. Resultaten visade sig vid valen efter kriget: två svåra nederlag för högerpartiet. Många konservativa har i närvarande stund större tillit till Venstreledaren Kristensen än till stämningspolitikern på högerflygeln. Hans 25-åriga försök att omdana den gamla högern till ett moderat torydemokratiskt parti med starka sociala intressen har misslyckats. Kursen kommer nu med säkerhet att läggas mera åt höger i överensstämmelse med opinionen bland konservativsinnens stamtrupper. Om detta betyder närmare samverkan med regeringsledaren i sydslesvigska frågan, som särskilt intresserar denne, är mera osäkert. Enligt en utbredd åsikt är det gynnsammaste skedet för revisionisterna förbi.

I samband med Christmas Möllers avsägelse har det nämnts att han eventuellt blir den nyss avlidne Dössings efterträdare på sändebudsposten i Moskva. Christmas Möller är populär hos kommunisterna — ända vore det överraskande om danska regeringen kom till den slutsatsen att förmågan att skötа saker diplomatiskt är hans starka sida. Det intryckет fick man knappast vid hans besök i Sverige mot slutet av kriget.

PRESSGRANNAR

Pensioneringen av riksdagsmän bör enligt folkparti- och högeruttalanden inte bli generell. En pensionering bör däremot kunna beslutas i enskilda önmande fall, har det sagts. Aftontidningen (s) är illa berörd av denna behovsprövning:

Såvitt man förstår skulle detta närmast betyda att vissa riksdagsmän skulle, då åldern icke längre medger den att försörja sig med arbete, efter vederbörlig behovsprövning kunna genom speciellt riksdagsbeslut erhålla ett understöd. I och för sig är det naturligtvis intet som hindrar ett dylikt förfaringssätt. Såvitt vi förstår är det emellertid en onödig påbyggnad av vår socialvård. Samhällshjälp efter behovsprövning finns redan... Inga undantagsbestämmelser finns för riksdagsmännen som utesluter dem från fattigvårdshjälp.

Under sådana förhållanden måste det vara en överloppsgärning att besluta om något slags särskild fattigvård åt riksdagsmännen. Ty ett understöd som utgår efter behovsprövning är givetvis ingen pension. Det finns starka skäl att upprätthålla distinktionen mellan de båda formerna för ålderdomsförsörjning.

Tidningen Ljusnan (fp) är däremot inte så fin att den ryrkar på näsan åt "fattighjälpen":

Riksdagsmannaskapet är ett förtroendeuppdrag, inte en tjänst. Högt meriterade riksdagsmän, som gjort sig förtjänta av en statspension och inte har annat att falla tillbaka på, bör kunna få en sådan utan att man införr riksdagspensioner för alla.

Bestämmer man fasta regler förenade med behovsprövning är det däremot lätt för enskilda partier att skapa behov — helt enkelt genom att undandra sig försörjningspliikter som de erkänner nu. Avgående riksdagsmän är endast i undantagsfall oförsörjda.

Stockholms sjukhusfråga har kommit i ett mycket trångt läge, och det vill till att alla berörda partier hjälps åt för att det skall bli någon rätsida på problemet. Stockholms-Tidningen (fp) fogar några ord till borgarrådet Mårtens senaste redovisning:

Svårigheterna och deras orsaker ligger till avgörande del ganska långt tillbaka i tiden, — före hr Mårtens ämbetstillträde — och att av huvudstadens är det gamla vanliga ärendena har hamnat i den långsamt malande papperskvarnen, och avgörandet har dragit på tok för länge ut på tiden. Detta gäller speciellt förhandlingarna mellan staden och staten om samarbete, som blivit oerhört tidsödande. Beklagande dåsdfullmäktiges beslut av år 1941 att inskränka Södersjukhusets utbyggnad, förklarar Mårtens att på sittone en rad åtgärder vidtagits eller är under övervägande, avseedda att råda bot på de värsta olägenheterna. Men det går inte hastigt fram — statsmakterna är inte frikostiga på byggnadstillstånd ens när det gäller de allra nödvändigaste sjukvårdsbyggnaderna, och man har tydligen att räkna med ytterligare förseningar, om inte en kraftig opinion reses mot denna politik.

Tills vidare är man i varje fall inte övertygad om att det är de allra nödvändigaste byggena som fått byggnadstillstånd, det finns alla skäl att följa denna fråga med största uppmärksamhet.

Alla vet, då hr Mårtens i höstas blev chef för sjukhusnämnden, på det klara med att han därmed kom på en mycket svår och utsatt post, och ingen kan med fog klandra honom för den nuvarande katastrofsituationen. Men har redan gjort mycket för att reda upp den, och med sin energi och dugtighet bör han vara mannen att ro det tunga lasset i land. Men för den uppgiften behöver han stöd av alla intresserade krafter.

Får myndigheterna klart för sig att deras ställningstaganden — och deras dröjsmål — kommer att belysas steg för steg, så blir det kanske mera fart på dem.

Baptisternas liksom andra religiösa riktningars verksamhet bygger fortfarande på "mötet" som den allt överskuggande propagandaformen. En skribent i Vecko-Posten — reklamexperten Hans Oddestad, själv baptist — ifrågasätter om man inte borde begagna nya verksamhetsformer för att nå den av den kristna förkunnelsen oberörda massan av folket. Hur vore det att annonsera?

Mötet var självskrivet allenarådande såväl under de från andliga rörelsernas genombrotts- och storhetstid på 1800-talet som tidigare helt enkelt emedan det i större eller mindre folkamlingar talade ordet då var den enda praktiskt möjliga formen för påverkan av större grupper. Tekniska uppfinningar ha sedan gjort att andra och effektivare former för kollektiv påverkan av människor trätt upp vid sidan och delvis tagit det i offentliga möten talade ordets plats. Jag tänker då i första hand på pressen, radion och filmen som bärare av budskap.

Efter att ha påpekat att en helsidesannons i Dagens Nyheter skulle bli läst av kanske lika många icke-kristna som alla utomstående besökare vid samtliga möten under ett helt år i alla svenska baptistförsamlingar sammanlagt, föreslår Oddestad en inskränkning av antalet möten. De möten som avser att nå utomstående, väckelsemöten alltså, vill han ha ersatta med en helt ny verksamhetsform:

Den grundläggande propagandan och utåtriktade förkunnelsen flyttas till större delen från kyrka och kapell och läggas huvudsakligen på de mekaniska bärarna av budskapet, dvs. tidnings- och tidskriftspressen, filmen och i den mån det är möjligt radion. Genom en omfattande tidningsannonsering, inte som reklam för möten, utan i lämplig form av själva det budskap vi ha att framföra, genom en verklig massgridning av till utomstående riktade tidningar och andra publikationer skulle vi nå praktiskt taget alla svenskar och lägga den allmänna fördmån, som ut-

Har Ni ett problem?
Låt oss lösa det!

Konstruktioner av alla slags maskiner och verktyg. Konsultationer. Planering. Kontroll. *Ring eller skriv!*

INGENJÖRSFIRMAN
WENANDER & Co
AKTIEBOLAG

Sveavägen 34, Stockholm. Tel. 21 16 91

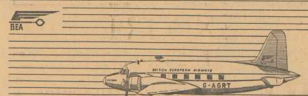

Eftermiddagsflyg
till London med Vicker's "Viking"

Som vanligt snabbt — säkert — bekvämt — det svarar de luxuöst inredda "Viking"-planen för. B. E. A:s "Viking" startar från Bromma varje tisdag och fredag. B. E. A. har upplysningsbyråer i Skandinaviens alla huvudstäder samt i Göteborg och Stavanger. I Stockholm kan Ni vända Er till någon av de ledande resebyråerna eller till vår egen upplysningsbyrå vid Normalmstorg. B. E. A. har förbindelser i London med British Overseas Airways Corporation (B. O. A. C.) och British South American Airways Corporation (B. S. A. A.) för resor över hela världen.

Från London	08.25
(Dubbel engelsk sommartid)	
Till Göteborg	10.50
Från Göteborg	11.20
Till Stockholm	12.50
Från Stockholm	13.50
Till Göteborg	15.35
Från Göteborg	16.14
Till London	21.09
(Dubbel engelsk sommartid)	

BRITISH EUROPEAN AIRWAYS
Säkerhet • Snabbhet • Trevnad • Engelsk standard som alltid

BEA
Nyckeln till Europa

Begagna Eder av
ÖSTGÖTABANKENS
snabba kundtjänst

ÖSTGÖTABANKEN finner Ni i stadens centrum vid STUREPLAN.

Som ett led i bankens strävan att ge kunderna så snabb service som möjligt, ha kvittensmaskiner införts, varigenom en mångfald kassaärenden kunna expedieras avsevärt snabbare än tidigare.

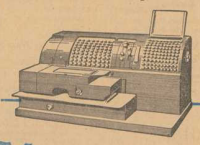

Förlägg Edra bankaffärer till

Östgöta banken

BIRGER JARLSGAT. 17 — STUREPLAN 3

där får Ni en snabb, personlig betjäning

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.